

If P&C Insurance AS

Vahearuanne

2023. aasta 3. kvartal

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Kontaktandmed ja allkirjad

If P&C Insurance AS põhitegevus on kahjukindlustusteenuste osutamine.

Ärinimi:	If P&C Insurance AS
Äriregistri kood:	10100168
Adress:	Löötsa 8a, 11415 Tallinn
Telefon:	777 1211
Elektronpost:	info@if.ee
Interneti kodulehekülg:	if.ee
Aruandeperioodi algus:	01.01.2023
Aruandepersioodi lõpp:	30.09.2023
Juhatuse esimees:	Andris Morozovs
Audiitor:	AS Deloitte Audit Eesti

If P&C Insurance AS-i juhatus on koostanud 2023. aasta 3. kvartali vahearuanne, mis on esitatud lehekülgedel 7-19.

juhatuse liige Heinar Olak/ allkirjastatud digitaalselt / 30.11.2023

juhatuse liige Tiit Kolde/ allkirjastatud digitaalselt / 30.11.2023

Sisukord

Seletuskiri	4
Kasumiaruanne 3. kvartal	8
Muu koondkasumiaruanne 3. kvartal	8
Kasumiaruanne jaan - september	9
Muu koondkasumiaruanne jaan - september	9
Finantsseisundi aruanne	10
Omakapitali muutuste aruanne	11
Rahavoogude aruanne	12
Lisad vahearuande juurde	13
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	13
Lisa 2 Finantsinvesteeringud IFRS 9	17
Lisa 3 2023. aastast rakendatud muudetud arvestuspõhimõtete mõjud	18

Seletuskiri

If P&C Insurance AS (edaspidi „ettevõte“ või „If“) kuulub täielikult Põhjamaade juhtivale kahjukindlustusgrupile If P&C Insurance Holding Ltd (publ), mille omanik on Helsingi börsil noteeritud Soome ettevõtte Sampo plc. Sampo grupi moodustavad emavõtte Sampo plc ja selle tütarvõtted If P&C, Mandatum Life, Hastings ja Topdanmark.

If on pakkunud kahjukindlustust Baltimaade turul nii era- kui ka äriklientidele alates 1992. aastast. Ifil on Baltimaades ligikaudu 385 000 klienti ning Eestis on If üks juhtivaid kahjukindlustust. Ifi tooted hõlmavad vara-, vastutus-, söiduki-, liiklus-, mere-, transpordi- ning õnnetusjuhtumi- ja tervisekindlustust.

Ettevõtte on registreeritud Eestis ning tegutseb filiaalide kaudu ka Lätis ja Leedus. Ettevõtte praegune struktuur võimaldab tõhusat tegevust kogu Balti regioonis. Osa äriefunktsioone on kolme riigi peale ühised. Käesolev vahearuanne sisaldab If P&C Insurance AS Eesti üksuse finantsnäitajaid koos Läti ja Leedu filiaalidega.

2023. aasta jaanuar-september majandustegevuse tulemused

Puhaskasum on eelneva aasta sama perioodiga võrreldes suurenenud 37% 26,2 miljoni euroni (2022 9 kuud: 19,1 miljonit eurot), saavutades kombineeritud suhtarvu 87,2% (2022 9 kuud: 90%).

Tulu kindlustustegevusest bruto

Bruto tulu kindlustustegevusest kasvas 19%, moodustades aruandeperioodil 163,8 miljonit eurot (2022 9 kuud: 137,9 miljonit eurot). Kasv oli tingitud sellest, et ettevõttel õnnestus leida uusi kliente ja pikendada olemasolevate klientide lepinguid nii suurklientide, eraklientide kui ka väikeste ja keskmise suurusega äriklientide segmendis. Kiire inflatsiooni tõttu 2022.-2023. aastal tõsteti kindlustusmakseid, mis aitas kogutud kindlustusmaksete kasvule suuresti kaasa.

Kulud kindlustustegevusest

Esinenud kahjunõuded koos kahjukäsitluskuludega, moodustasid 102,6 miljonit eurot (2022 9 kuud: 89,9 miljonit eurot). Kahjusuhe oli 63,8% (2022 9 kuud: 65,8%). Kuigi esines suurte kahjunõuete väljamakseid ning toimus torm augustikuus, siis kahjunõuete sageduse vähenemine põhjustas siiski kahju suhtarvu paranemise.

Pidev efektiivsuse tõstmine ja range kulude kontroll koos kliendisuhtluse protsesside digitaliseerimise ja automatiseerimisega vähendasid kulu suhtarvu 23,4% tasemele (2022 9 kuud: 24,2%). Tegevuskulud ilma kahjukäsitluskuludeta kasvasid 37,4 miljoni euroni (2022 9 kuud: 32,6 miljonit eurot), peamiselt palgakulude kasvu ja ärimahuga seotud komisjoni- jm tasude suurenemise tõttu.

Investeeringutulemused

Finantsinvesteeringute väärtus oli 30.09.2023 seisuga 316,5 miljonit eurot (31.12.2022: 300,2 miljonit eurot).

2023. aasta kolmandas kvartalis tõstis Keskpang intressimäär 4%-ni - kõrgeimale tasemele pärast euro kasutuselevõttu 1999. aastal. Inflatsioon on samuti püsinud kõrgemal, kui Keskpanga eesmärgiks olnud 2%.

Kolmandas kvartalis jätkas If investeerimisjärgu võlakirjade ostmist portfelli.

Investeeringute tulu netosummas oli 10,1 miljonit eurot (2022 9 kuud: 2,4 miljonit eurot).

Praegune intressikeskkond pakub häid ostuvõimalusi. Meie investeerimisfookus jääb muutumatuks, püüame leida uusi võimalusi Euroopa investeerimisjärgu võlakirjade turgudelt ning plaanime tähtaeguvatest võlakirjadest laekuvad vahendid reinvesteerida keskmise tähtajaga instrumentidesse.

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Kindlustuse finantstulud ja kulud

Negatiivne neto kindlustuse finantstulemus on peamiselt tingitud diskonteerimismäära muutustest.

Töötajate arv

30.september 2023 seisuga oli täiskohaga töötajate arv 586 (31. detsember 2022 seisuga 577).

If P&C Insurance AS ja tema filiaalide olulisemad tegevused

If pakub nii era- kui ka äriklientidele täielikku kahjukindlustustoodete valikut. Pakume teenuseid digikanalite ja telefoni teel, ent teenindame kliente ka tugeva maaklerite ja partnerite võrgustiku kaudu. If on Baltimaade kahjukindlustuse pakujate seas suuruselt neljas.

If keskendub jätkuvalt hõlpsasti kasutatavate toodete ja teenuste arendamisele ning püüdleb innovatsiooni poole, et muuta klienditeekond võimalikult sujuvaks ja asjakohaseks. Seetõttu on If kolmanda kvartali jooksul uuendanud kasko toodet ainulaadsete ja eksklusiivsete funktsioonidega, mis tõstavad meid Balti turul esile. Meie kasko toode katab nüüd kõik elektrisõidukitega seotud riskid, pakkudes elektrisõidukite omanikele igakülgset kaitset. Mõistame elektrisõidukite turu ainulaadseid väljakutseid ja võimalusi ning oleme uhked, et saame pakkuda klientide vajadustele kohandatud lahendust.

Augustis olid Ifi töötajad kutsutud suvepidudele üle Baltikumi. Need suvised koosviibimised kasvatasid kokkuhoidmist ja meeskonnavaimu, võimaldades meil kasvada veelgi tugevamaks kogukonnaks.

If keskendub jätkuvalt oma ambitsioonile saada kõige rahulolevamad kliendid ja seda kinnitavad kliendiuuringud. Hiljuti näitas uuringufirma Dive Balti riikides läbi viidud uuring, et Ifi teenus on kindlustusandjate seas üks parimaid, olles Leedus teisel ning Eestis ja Lätis kolmandal kohal. Lisaks pälvis If BalticBest Awardsi žürii tunnustuse, saades pronksauhinna B2B kampaania eest "Igal ettevõttel oma Achilleuse kand" print/välikunst kategoorias.

Väljavaade

Balti riikide makromajanduse ja kahjukindlustusturu väljavaade 2023. aastaks on ebakindel. Ebakindlust põhjustab kestev sõda Euroopas koos sõja puhkemisele järgnenud kiire inflatsiooni ja kardetava majanduslangusega. Poliiside ja klientide arvu kasv jäävad lähivaates eeldatavasti mõõdukaks. Täiendav ebakindlus on 2023. aastal seotud palkade ja muude kulude kasvuga.

Võib eeldada, et aja jooksul hakkab turumaht taas kasvama majanduskasvust mõnevõrra kiiremas tempos, kuna tarbimine suureneb ning suureneb ka teadlikkus kindlustamise olulisusest.

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Olulised finantsnäitajad

Tuhandetes eurodes	2023	2022	2022
	jaan-sept	jaan-sept	jaan-dets
Tulude ja kuludega seotud teave			
Tulu kindlustustegevusest, bruto	163 811	137 867	188 769
Edasikindlustusmaksete kulu	4 085	3 057	4 153
Kulud kindlustustegevusest, esinenud kahjunõuded	102 567	89 871	123 059
Kulud kindlustustegevusest, tegevuskulud	37 376	32 632	45 006
Esinenud kahjunõuded, edasikindlustuse osa	-684	-1 169	-1 103
Kindlustustegevuse tulemus	20 468	13 477	17 654
Tulem investeerimistegevusest	10 127	2 391	3 371
Kindlustuse finantstulu või -kulu (-)	-1 012	7 702	4 921
Tulem finantstegevusest	9 115	10 093	8 292
Aruandeperioodi puhaskasum	26 210	19 063	21 158
Teave majandusliku seisundi kohta			
Finantsinvesteeringud	316 480	282 933	300 170
Kindlustusest tulenevad kohustised	204 408	177 847	189 105
Omakapital	150 984	145 643	147 873
Suhtarvud			
Kahju suhtarv ¹	63,8%	65,8%	66,1%
Kulu suhtarv ²	23,4%	24,2%	24,4%
Kombineeritud suhtarv ³	87,2%	90,0%	90,4%
Tulu investeeringutest kokku ⁴	4,4%	-12,6%	-8,8%

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Finantsnäitajate valemid:

¹ Kahju suhtarv	$\frac{\text{Esinenud kahjunõuded, netona edasikindlustusest}}{\text{Tulu kindlustustegevusest, netona edasikindlustusest}}$
² Kulu suhtarv	$\frac{\text{Kulud kindlustustegevusest, tegevuskulud}}{\text{Tulu kindlustustegevusest, netona edasikindlustusest}}$
³ Kombineeritud suhtarv	Kahju suhtarv + Kulu suhtarv
⁴ Tulu investeeringutest kokku (aasta põhiselt)	$\frac{\text{Tulem investeerimistegevusest}}{\text{Finantsinvesteeringute kaalutud keskmine maht aruandeperioodil}}$
⁵ Tulu investeeringutest kokku (aasta põhiselt)	$\frac{\text{Tulem investeerimistegevusest (+) muus koondkasumis kajastatud õiglase väärtuse muutus}}{\text{Finantsinvesteeringute kaalutud keskmine maht aruandeperioodil}}$

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Kasumiaruanne 3. kvartal

Tuhandetes eurodes	2023 3. kv	2022 3. kv
Tulu kindlustustegevusest, bruto	57 823	49 403
Edasikindlustusmaksete kulu	-1 422	-1 037
Kulud kindlustustegevusest	-48 115	-44 271
<i>Esinenud kahjunõuded</i>	-34 994	-32 865
<i>Tegevuskulud</i>	-13 121	-11 407
Esinenud kahjunõuded, edasikindlustuse osa	979	1 883
Kindlustustegevuse tulemus	9 266	5 978
Muu tulu	20	16
Muud teenused kokku	20	16
Tulem investeerimistegevusest	3 598	885
<i>Tulu investeringutelt</i>	2 022	1 009
<i>Väärtuse muutus</i>	1 662	-16
<i>Portfelli haldamisega seotud kulud</i>	-87	-108
Kindlustuse finantstulud või kulud, netona	701	573
<i>Kindlustuslepingud</i>	683	621
<i>Edasikindlustuslepingud</i>	17	-48
Tulem finantstegevusest	4 299	1 458
Maksueelne kasum	13 585	7 452
Tulumaks	-77	-374
Aruandeperioodi puhaskasum	13 505	7 078

Muu koondkasumiaruanne 3. kvartal

Tuhandetes eurodes	2023 3.kv	2022 3.kv
Aruandeperioodi puhaskasum	13 505	7 078
Muu koondkasum		
Muu koondkasum, mida võib tulevikus teatud tingimustel liigitada kasumiks või kahjumiks		
Müügivalmis finantsvarade väärtuse muutus	-	-7 863
Muu koondkasum kokku	-	-7 863
Aruandeperioodi koondkasum kokku	13 505	-785

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Kasumiaruanne jaanuar - september

Tuhandetes eurodes	2023 jaan-sept	2022 jaan-sept
Tulu kindlustustegevusest, bruto	163 811	137 867
Edasikindlustusmaksete kulu	-4 085	-3 057
Kulud kindlustustegevusest	-139 943	-122 502
<i>Esinenud kahjunõuded</i>	-102 567	-89 870
<i>Tegevuskulud</i>	-37 376	-32 632
Esinenud kahjunõuded, edasikindlustuse osa	684	1 169
Kindlustustegevuse tulemus	20 467	13 477
Muu tulu	64	60
Muud teenused kokku	64	60
Tulem investeerimistegevusest	10 127	2 391
<i>Tulu investeringutelt</i>	6 570	2 666
<i>Väärtuse muutus</i>	3 810	118
<i>Portfelli haldamisega seotud kulud</i>	-253	-393
Kindlustuse finantstulud või kulud, netona	-1 012	7 702
<i>Kindlustuslepingud</i>	-1 090	7 947
<i>Edasikindlustuslepingud</i>	78	-245
Tulem finantstegevusest	9 115	10 093
Maksueelne kasum	29 646	23 630
Tulumaks	-3 436	-4 567
Aruandeperioodi puhaskasum	26 210	19 063

Muu koondkasumiaruanne jaanuar - september

Tuhandetes eurodes	2023 jaan-sept	2022 jaan-sept
Aruandeperioodi puhaskasum	26 210	19 063
Muu koondkasum		
Muu koondkasum, mida võib tulevikus teatud tingimustel liigitada kasumiks või kahjumiks		
Müügivalmis finantsvarade väärtuse muutus	-	-29 642
Muu koondkasum kokku	-	-29 642
Aruandeperioodi koondkasum kokku	26 210	-10 581

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes	Lisa	30.09.2023	31.12.2022
VARAD			
Raha ja raha ekvivalendid		45 278	41 680
Investeeringumisvarad		316 480	300 170
<i>Muud finantsinvesteeringud</i>	2	313 717	297 897
<i>Kogunenud intressitulu</i>		2 763	2 273
Nõuded		4 202	3 946
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud		834	1 018
Edasikindlustuse varad		4 933	5 002
<i>Kohustised tuleviku väljamakseteks, edasikindlustuse osa</i>		-1 691	-931
<i>Rahuldamata nõuete eraldis, edasikindlustuse osa</i>		6 624	5 933
Investeering tütaretevõttesse		0	88
Muud varad		4 120	4 440
Materiaalne põhivara		4 120	4 440
Edasilükkunud tulumaksu vara		-	140
Varad kokku		375 846	356 483
KOHUSTISED, ERALDISED JA OMAKAPITAL			
Kohustised		12 226	11 982
<i>Muud kohustised</i>		8 703	8 171
<i>Rendikohustised</i>		3 523	3 811
Edasilükkunud tulumaksu kohustis		59	189
Viitvõlad ja ettemakstud tulud		8 171	7 334
Kindlustustegevuse kohustised		204 408	189 105
<i>Kohustised tuleviku väljamakseteks</i>		48 189	41 315
<i>Rahuldamata nõuete eraldis</i>		156 219	147 790
Omakapital		150 983	147 873
Aktsiakapital		6 391	6 391
Aažio		3 679	3 679
Kohustuslik reservkapital		2 362	2 362
Õiglase väärtuse reserv		-	-24 011
Jaotamata kasum		112 341	138 294
Aruandeperioodi puhaskasum		26 210	21 158
Omakapital, eraldised ja kohustised kokku		375 846	356 483

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes	Aktsia- kapital	Aažio	Kohustuslik reserv- kapital	Õiglase väärtuse reserv	Eelmiste perioodide jaotamata kasum	Aruande- perioodi puhaskasum	Omakapital kokku
Omakapital 2023. aasta alguses	6 391	3 679	2 362	-24 011	159 452	-	147 873
Arvestuspõhimõtete muudatuste mõju (IFRS 9)	-	-	-	24 011	-24 011	-	-
Korrigeeritud omakapital							
2023. aasta alguses	6 391	3 679	2 362	-	135 441	-	147 873
Makstud dividendid	-	-	-	-	-23 100	-	-23 100
Aruandeperioodi puhaskasum	-	-	-	-	-	26 210	26 210
Koondkasum kokku	-	-	-	-	-	-	-
Omakapital 30.09.2023 seisuga	6 391	3 679	2 362	-	112 341	26 210	150 983
Omakapital 2022. aasta alguses	6 391	3 679	2 362	4 710	160 511	-	177 653
Arvestuspõhimõtete muudatuste mõju (IFRS 17)	-	-	-	-	-4 116	-	-4 116
Korrigeeritud omakapital							
2022. aasta alguses	6 391	3 679	2 362	4 710	156 395	-	173 537
Makstud dividendid	-	-	-	-	-18 100	-	-18 100
Aruandeperioodi puhaskasum	-	-	-	-	-	19 063	19 063
Koondkasum kokku	-	-	-	-29 642	-	-	-29 642
Omakapital 30.09.2022 seisuga	6 391	3 679	2 362	-24 932	138 295	19 063	144 858
Omakapital 2022. aasta alguses	6 391	3 679	2 362	4 710	160 511	-	177 653
Arvestuspõhimõtete muudatuste mõju (IFRS 17)	-	-	-	-	-4 116	-	-4 116
Korrigeeritud omakapital							
2022. aasta alguses	6 391	3 679	2 362	4 710	156 395	-	173 537
Makstud dividendid	-	-	-	-	-18 100	-	-18 100
Aruandeperioodi puhaskasum	-	-	-	-	-	21 157	21 157
Koondkasum kokku	-	-	-	-28 721	-	-	-28 721
Omakapital 31.12.2022 seisuga	6 391	3 679	2 362	-24 011	138 295	21 157	147 873

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes	2023 jaan-sept	2022 jaan-sept
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST		
Rahavood kindlustustegevusest		
Laekunud kindlustusmaksed	171 734	145 791
Tasutud edasikindlustusmaksed	-3 557	-3 225
Makstud kahjud	-95 069	-81 820
Laekunud edasikindlustusmaksed	88	524
Tegevuskulud	-36 607	-31 950
Kokku	36 589	29 320
Rahavood varahaldusest		
Laekunud intressid	4 554	2 415
Makstud intressid	-39	-179
Investeeringud võlakirjadesse ja muudesse intressikandvatesse väärtpaberitesse	-46 104	-105 421
Laekumised võlakirjade ja muude intressikandvate väärtpaberite müügist	34 600	49 973
Kokku	-6 990	-53 211
Saadud dividendid	1 050	-
Makstud tulumaks	-3 958	-3 463
KOKKU RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST	-2 908	-3 463
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		
Makstud dividendid	-23 100	-18 100
Rendikohustiste tagasimaksed	-738	-745
KOKKU RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST	-23 838	-18 845
Aruandeperioodi rahavood	2 853	-46 199
Raha ja raha ekvivalendid		
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	42 425	78 327
Aruandeperioodi rahavood	-2 853	46 199
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	45 278	32 128

Lisad vahearuande juurde

Lisa 1. Arvestuspõhimõtted

1. Koostamise alused

Käesolev vahearuanne on koostatud vastavuses Rahvusvahelise Raamatupidamisstandardi IAS 34 „Interim Financial Reporting” nõuetega lühendatud vahearuanne kohta (condensed Interim financial statements).

If P&C Insurance AS 31.12.2022 lõppenud majandusaasta aastaaruanne on koostatud kooskõlas Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega (IFRS) ja Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Tõlgenduste Komitee (IFRIC) poolt välja antud tõlgendustega, mis on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Kohaldatavaid standardeid ja tõlgendusi on kirjeldatud ettevõtte 2022. aasta raamatupidamisaruande arvestusmeetodites. Raamatupidamisaruanded on kättesaadavad ettevõtte veebisaidil www.if.ee.

Vahearuandes on ettevõtte rakendanud samu arvestuspõhimõtteid kui majandusaasta aruandes 2022, v.a allpool punktides 2–4 kirjeldatud muutused.

Vahearuande tabelite ja aruannete kogusummad ei pruugi ümardamise tõttu alati ühilduda. Eesmärk on, et iga kirje vastaks allikale, ja seetõttu võivad kogusummades tekkida ümardamisest tingitud erinevused.

2. Muudatused arvestuspõhimõtetes ja avalikustamises

Raamatupidamisstandardid IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ ja IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ hakkasid kehtima 1. jaanuaril 2023 ja seega kohaldatakse ka käesolevas vahearuandes.

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ asendab standardi IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ ning sisaldab kindlustuslepingute mõõtmise ja kajastamise täielikku raamistikku. Ettevõtte on otsustanud, et kogu kindlustustegevuse kajastamisel saab kohaldada kindlustusmaksete meetodit, samuti täielikult tagasiulatuvat lähenemist uuele standardile üleminekul, koostades korrigeeritud raamatupidamise aastaaruande võrdlusaasta 2022 kohta. Standardi IFRS 17 rakendamisel on olnud märkimisväärne mõju raamatupidamise aruande esitusviisile – uued read kasumiaruandes ning samuti bilansi varade ja kohustiste väärtus on vähenenud, kuna nii kindlustusmaksetega seotud nõuded kui ka kapitaliseeritud sõlmimiskulud on liigitatud varadest ümber kindlustuskohustisteks. Standardis määratletud kindlustuslepingute finantstulud või -kulud esitatakse täielikult kasumiaruandes ning seega ei kasutata lubatud võimalust esitada need muus koondkasumis.

IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ on asendanud standardi IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“, muutes finantsvarade liigitamise ja mõõtmise põhimõtteid ja võttes kasutusele uue väärtuse languse mudeli, mis põhineb eeldataval, mitte kantud krediidikahjul. IFRS 9 rakendamine ei ole avaldanud olulist mõju ettevõtte finantsseisundi aruandele, kuna finantsinvesteeringuid mõõdeti juba varem õiglases väärtuses. Üleminekul standardile IFRS 9 liigitati võlainstrumendid ärimudeli hinnangu alusel mõõdetavaks õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (kohustuslikus korras). Sellest tulenevalt kajastatakse õiglase väärtuse muutusi IFRS 9 kohaselt erinevalt varasemast arvestuspõhimõttest kasumiaruandes. Võrdlusaastat 2022 ei korrigeerita.

Põhjalikumat teavet standardite IFRS 17 ja IFRS 9 ning rakendamisest tulenevate muudatuste tõttu arvestuspõhimõtetes ja hinnangutes leiab majandusaasta aruande 2022 lisast 18. Alates 1. jaanuarist 2023 kohaldatavaid arvestuspõhimõtteid on kirjeldatud allpool punktis 3 ja 4 ning ülemineku kohta on esitatud põhjalikumat teavet lisa 3.

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

3. Arvestuspõhimõtted: IFRS 17 “Kindlustuslepingud”

Kohustised kindlustuslepingutest ja edasikindlustuse varad

Kohustised kindlustuslepingutest koosnevad tuleviku väljamaksete kohustisest ja kindlustuslepingute sõlmimisega seotud rahavoogudest ning samuti rahuldamata nõuete eraldisest. Edasikindlustuse lepingutega seotud varad koosnevad aga tuleviku laekumiste ning toimunud kahjude nõuete eraldisest.

Mõõtmismudel

It rakendab kogu kindlustustegevuse kajastamisel kindlustusmaksete meetodit, kuna enamiku kindlustus- ja edasikindlustuslepingute kindlustuskaitseperiood on kuni üks aasta ning pikemaajalised lepingud on hinnatud vastavaks meetodi rakendamise kriteeriumidele.

Agregeerituse tase

Kindlustuslepingute portfelliid koosnevad sarnaste riskidega lepingutest, mida hallatakse koos. Ettevõtte on portfelliid kindlaks määranud ärivaldkonna, riigi ja toote kombinatsiooni alusel. Seejärel jagatakse portfelliid kahte gruppi, koormavad lepingud ja kõik ülejäänud lepingud (kasumlikud lepingud). Kuna rakendatakse kindlustusmaksete meetodit, eeldatakse, et lepingute grupid ei ole koormavad, v.a juhul, kui faktid ja asjaolud sellele osutavad. Koormavate lepingute gruppide kindlaksmääramiseks kasutatakse planeerimisprotsessi käigus saadud sisemist juhtimisteavet.

Kindlustus- ja edasikindlustuslepingute portfelli raamatupidamisväärtus määrab, kas need esitatakse finantsseisundi aruandes varade või kohustistena.

Tuleviku väljamaksete kohustis ja kindlustuslepingute sõlmimisega seotud rahavood

Kindlustuslepingu esmasel kajastamisel võrdub tuleviku väljamaksete kohustise raamatupidamisväärtus saadud kindlustusmaksetega, millest on maha arvatud kindlustuslepingute sõlmimisega seotud rahavood. Pärast esmast kajastamist vähendatakse kohustise raamatupidamisväärtust, arvates maha summa, mis kajastatakse aruandeperioodil osutatud teenuste eest saadud kindlustustegevuse tuluna. Eeldatavad laekumised jaotatakse enamiku toodete puhul perioodidele vastavalt aja möödumisele, st pro rata temporis meetodil. Seega jäävad kõik kindlustusmaksete laekumised, mis on seotud osutatavate kindlustusteenustega selle kohustise koosseisu. Raamatupidamisväärtust suurendatakse ka järgnevatel perioodidel saadud kindlustusmaksete võrra, millest on maha arvatud kindlustuslepingute sõlmimisega seoses täiendavalt makstud rahavood.

Kindlustuslepingute sõlmimisega seotud rahavood, mis tuleviku väljamaksete kohustisest maha arvatakse, hõlmavad vahendustasusid ja sisemiste müügiüksuste tööjõukulusid. Kindlustuslepingute sõlmimisega seotud rahavood ajatatakse lepingute kindlustuskaitse perioodi jooksul, mille pikkuseks on enamasti üks aasta. Võimalust kajastada neid rahavooge tekkimise ajal kuluna ei ole kasutatud. Koormavate lepingute gruppide puhul on kahjumikomponent osa tuleviku väljamaksete kohustisest, kusjuures kahjumikomponent on üldise mõõtmismudeli ja kindlustusmaksete mudeli alusel arvestatud kohustiste erinevus. Tuleviku väljamaksete kohustise raamatupidamisväärtust ei diskonteerita, kuna teenuste osutamise ja sellega seotud kindlustusmaksete maksetähtpäeva vaheline aeg ei ole tavaliselt pikem kui aasta.

Rahuldamata nõuete eraldis

Rahuldamata nõuete eraldis moodustatakse esinenud kahjunõuete, sealhulgas toimunud, kuid ettevõttele veel teatamata kahjunõuete kõigi tulevaste maksete ja kõigi kahjukäsitluskulude katteks. Hinnanguliste tulevaste rahavoogude (parima hinnangu) arvutamiseks otsekanalis vara- ja õnnetusjuhtumikindlustuse puhul, kui ka edasikindlustuse puhul kasutatakse nii nõuete individuaalset hindamist kui ka statistilisi meetodeid. Lisaks parimale hinnangule sisaldab rahuldamata nõuete eraldis selgesõnaliselt määratletud riskimarginaali, mis peegeldab mittefinantsriskist tingitud rahavoogude suuruse ja ajastuse ebakindlust. Nii parim hinnang kui ka riskimarginaal diskonteeritakse nüüdisväärtusesse, kasutades kindlustusmatemaatilisi standardmeetodeid ja kohaldades turupõhiseid tulukõveraaid, mis leitakse riskivaba määra ja mittelikviidsuse preemia alusel.

Edasikindlustuse varad

Sõlmitud edasikindlustuslepingute mõõtmisel kohaldatakse samasuguseid põhimõtteid nagu väljastatud kindlustuslepingute mõõtmisel. Varana kajastatud kahjunõuete puhul võetakse arvesse ka riski, et edasikindlustuslepingu väljastaja jätab lepingu täitmata.

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Kasumiaruanne

Tulu kindlustustegevusest

Tulu kindlustustegevusest hõlmab väljateenitud osa tasust, mida ettevõtte saab kindlustusvõtjalt vastutasuks riski ülemineku eest (kindlustuslepingu alusel osutatavate teenuste eest). Aruandeperioodil kajastatud tulu kindlustustegevusest põhineb laekunud ja eeldatavalt lineaarselt laekuvatel kindlustusmaksetel, mis on jaotatud kindlustuslepingu tähtajale, st aja möödumise alusel. Tuleviku väljamaksete kohustis väheneb samas tempos kindlustusmaksete tuluga.

Edasikindlustusmaksete kulud

Edasikindlustuslepingutega seotud edasikindlustusmaksete kulud kajastatakse sarnaselt kindlustustegevuse tuluga ning need hõlmavad ettevõtte tehtud kindlustusmakseid aruandeperioodil edasikindlustuslepingute alusel osutatud teenuste eest. Edasikindlustusmaksete kulud vähenevad igasuguste saadud komisjonitasude võrra.

Kulud kindlustustegevusest

Kulud kindlustustegevusest hõlmavad nii esinenud kahjunõudeid kui ka tegevuskulusid.

Aruandeperioodil esinenud **kahjunõuete** kogusumma sisaldab aruandeperioodi jooksul toimunud nõuete väljamakseid ja esinenud nõuetega seotud kohustise muutusi. Esinenud nõuetega seotud kohustise muutus tuleneb muutustest diskonteerimata parimas hinnangus, diskonteeritud riskimarginaalist ja diskonteerimise mõju muutustest aluseks oleva parima hinnangu või maksete tegemise muutuste tõttu. Esinenud kahjunõuded sisaldavad ka kahjukäsitluskulusid ja muutusi kahju komponendis.

Kindlustustegevuse tulemis sisalduvad **tegevuskulud** on seotud kindlustuslepingute käsitlemise kuludega. Lisaks sellele hõlmavad tegevuskulud lepingute sõlmimisega seotud rahavoogude muutust, kui tulevaste väljamaksete kohustis muutub koos vastava summaga.

Edasikindlustuse osa esinenud kahjunõuetes

Edasikindlustuse osa esinenud kahjunõuetes esitatakse järjepidevalt kirjetes „Kulud kindlustustegevusest“ ja „Esinenud kahjunõuded“ ning see hõlmab ka lepingu täitmata jätmise riski muutusi.

Kindlustuse finantstulud ja -kulud

Kindlustuse finantstulud ja -kulud koosnevad muutustest esinenud kahjunõuete kohustises/varas seoses diskonteerimise mõju muutusega intressimäärade ja intressikulu/-tulu (diskonteerimise tühistamine) muutuste tõttu. Kindlustuslepingute finantstuludes ja -kuludes esitatakse ka annuiteetide indekseerimisega seotud finantsriski muutuste mõju. Võimalust esitada diskonteerimise mõju muutused muus koondkasumis ei ole kasutatud.

4. Arvestuspõhimõtted: IFRS 9 “Finantsinstrumendid”

Finantsinvesteeringud

Finantsvara kajastatakse finantsseisundi aruandes siis, kui ettevõtte muutub finantsinstrumendi lepinguliste tingimuste osapoolaks. Finantsvarade kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse, kui lepingus sätestatud õigused realiseeritakse või aeguvad või kui vara üleandmise tagajärjel ei tulene ettevõttele sellest varast enam olulisi riske ja kasu ning ettevõtte kaotab kontrolli vara üle. Lisaks lõpetatakse finantsvara kajastamine juhul, kui finantsvara lepingutingimusi on oluliselt muudetud. Ettevõtte portfellis ei ole finantskohustisi.

Raha- ja kapitalituru instrumentide ost ja müük hetketurul kajastatakse finantsseisundi aruandes tehingupäeval. Tehingupäeva ja maksekuupäeva vahelisel ajal kajastatakse vastaspoole kohustis/nõue brutosummas kirjel „Muud kohustised“ (kohustis)/ „Viitlaekumised ja ettemakstud kulud“ (nõue).

Ettevõtte finantsinvesteeringute portfellis ei ole omakapitaliinstrumente, v.a osalus tütarettvettes. Võlainstrumendid (võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid) liigitatakse mõõdetavaks kas õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (kohustuslikus korras) või korrigeeritud soetusmaksumuses, lähtudes varade haldamise ärimudelist ja vara lepingulistest tingimustest. Ärimudel kajastab seda, kuidas ettevõtte haldab finantsvarade portfelle ärieesmärkide saavutamiseks ja rahavoogude genereerimiseks. Portfelli ärimudeli kindlaksmääramisel võetakse arvesse järgmisi tegureid: kuidas finantsvarade

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

tulemuslikkust hinnatakse ja kuidas sellest juhtkonnale aru antakse, kuidas riske hinnatakse ja juhitakse, kuidas rahavooge on varem kogutud ja kuidas tasud on seotud tulemuslikkusega.

Võlainstumendid liigitatakse (kohustuslikus korras) mõõdetavaks õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui ärimudeli kohaselt juhitakse ja hinnatakse varasid õiglase väärtuse põhjal või hoitakse kauplemiseesmärgil või ka juhul, kui lepingupõhised rahavood ei koosne üksnes põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intressi maksetest, st ei ole kooskõlas tavapärase laenuandmisega.

Finantsinvesteeringud koosnevad peamiselt võlakirjadest ja muudest intressikandvatest väärtpaperitest.

Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaperid

Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaperid liigitatakse (kohustuslikus korras) mõõdetavaks õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kuna portfelli hallatakse ja hinnatakse õiglase väärtuse alusel. Instrumendid kajastatakse algselt ja neid hinnatakse hiljem õiglasest väärtuses. Tehingukulud, mis on otseselt seotud varade emiteerimise või omandamisega, kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlakirjade ja intressikandvate väärtpaperite tootlus jaguneb intressituluks ja väärtuse muutusteks. Väärtuse muutus arvutatakse instrumentide õiglase väärtuse (turuväärtuse) ja korrigeeritud soetusmaksumuse vahena.

Tulem investeerimistegevusest

Investeerimistegevuse tulem jaguneb otseseks investeerimistuluks, väärtuse muutusteks ja halduskulude mahaarvamisteks. Otsene investeerimistulu sisaldab peamiselt investeeringute intressitulu, mis on kajastatud efektiivse intressimäära meetodi alusel, kus omandamisest tulenevad juurde-/allahindlused jaotatakse vara järelejäädud kasulikule elueale, ning dividende osalusest tütaretevõttes. Väärtuse muutused hõlmavad peamiselt investeerimisvarade realiseerimata ja realiseeritud väärtuse muutusi, aga ka allahindluse muutusi. Väärtuse muutustes sisaldub ka ettevõtte kasum või kahjum valuutakursi muutustest. Varahaldusega seotud halduskulud kajastatakse investeerimistegevuse tulemi real.

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Lisa 2. Finantsinvesteeringud IFRS 9

Finantsvarade kajastamine sõltub nende klassifitseerimisest. Järgnevalt on esitatud varad ja kohustised IFRS 9 kohase liigituse järgi. Võrdlusandmete klassifikatsiooni ei ole muudetud ja need on liigitatud IAS 39 järgi.

Tuhandetes eurodes	Soetus- maksumus 2023 30. sept	Õiglane väärtus 2023 30. sept	Bilansiline väärtus 2023 30. sept	Soetus- maksumus 2022 31. dets	Õiglane väärtus 2022 31. dets	Bilansiline väärtus 2022 31. dets
Finantsvarad õiglates väärtuses muutustega läbi kasumi ja kahjumi						
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	332 156	316 480	316 480			
Finantsinvesteeringud õiglates väärtuses kokku	332 156	316 480	316 480			
Müügivalmis finantsvarad						
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid				321 255	300 170	300 170
Müügivalmis finantsvarad kokku õiglates väärtuses				321 255	300 170	300 170

Õiglane väärtus näidatakse vaid avalikustamise eesmärgil. Õiglates väärtuses mõõdetud finantsinstrumendid on jagatud kolmele hierarhiatasemele sõltuvalt nende likviidsusest ja hindamiseetoditest.

Finantsvarade õiglase väärtuse hierarhia määramine

Tuhandetes eurodes	2023 30. sept				2022 31. dets			
	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Õiglane väärtus kokku	Tase 1	Tase 2	Tase 3	Õiglane väärtus kokku
Finantsvarad õiglates väärtuses muutustega läbi kasumi ja kahjumi								
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid	306 059	10 421	-	316 480				
Finantsvarad õiglates väärtuses kokku	306 059	10 421	-	316 480				
Müügivalmis finantsvarad								
Võlakirjad ja muud intressikandvad väärtpaberid					282 747	17 423	-	300 170
Finantsvarad õiglates väärtuses kokku					282 747	17 423	-	300 170

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Lisa 3. 2023. aastast rakendatud muudetud arvestuspõhimõtete mõjud

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ ja IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ on uued raamatupidamisstandardid, mis hakkasid kehtima 1. jaanuaril 2023. IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ asendab standardi IFRS 4 „Kindlustuslepingud“ ning sisaldab kindlustuslepingute mõõtmise ja kajastamise täielikku raamistikku. IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ asendab standardi IAS 39 „Finantsinstrumendid: kajastamine ja mõõtmine“, muutes finantsvarade liigitamise ja mõõtmise põhimõtteid ja võttes kasutusele uue väärtuse languse mudeli, mis põhineb eeldataval, mitte kantud krediidikahjul. Täpsemat teavet arvestuspõhimõtete muutuste kohta vt ka majandusaasta aruande 2022 lisast 18.

Standardi IFRS 17 puhul on kasutatud uuele standardile üleminekul täielikult tagasiulatuvat lähenemist korrigeeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisega võrdlusaasta 2022 kohta. Ülemineku mõju seisuga 1. jaanuar 2022 on esitatud majandusaasta aruande 2022 lisas 18. Korrigeeritud võrdlusperioodi muutused on esitatud allpool, finantsseisundi aruande puhul seisuga 31. detsember 2022 ja kasumiaruande puhul käesoleva vahearuande võrdlusperioodi kohta.

IFRS 17 bilansi ülemineku mõjude tabel 31. detsember 2022:

Tuhandetes eurodes

BILANSS IFRS 4 järgi	IFRS 4 31.12.2022	Ümber - liigitamine	Ümber - hindamine	IFRS17 31.12.2022	BILANSS IFRS 17 järgi
Raha ja raha ekvivalendid	41 680			41 680	Raha ja raha ekvivalendid
Finantsinvesteeringud	300 170			300 170	Finantsinvesteeringud
Nõuded kindlustustegevusest	46 260	-42 314		3 946	Nõuded
Viitlaekumised ja ettemakstud kulud	5 669	-6 236	1 585	1 018	Viitlaekumised ja ettemakstud kulud
Edasikindlustuse varad	7 320	-2 147	-172	5 002	Edasikindlustuse varad
Investeering tütarettevõttesse	88			88	Investeering tütarettevõttesse
Materiaalne põhivara	4 440			4 440	Materiaalne põhivara
Edasilükkunud tulumaksu vara				140	Edasilükkunud tulumaksu vara
VARAD KOKKU	405 627	-50 697	1 553	356 483	
Kohustised kindlustustegevusest	8 112	60		8 171	Kohustised
Rendikohustised	3 811			3 811	Rendikohustised
Viitvõlad ja ettemakstud tulud	9 578	-2 245		7 334	Viitvõlad ja ettemakstud tulud
Edasilükkunud tulumaksu kohustis	116		73	189	Edasilükkunud tulumaksu kohustis
Kohustised kindlustuslepingutest	237 254	-48 512	363	189 105	Kindlustusest tulenevad kohustised
Omakapital					Omakapital
Aksiakapital	6 391			6 391	Aksiakapital
Aažio	3 679			3 679	Aažio
Kohustuslik reservkapital	2 362			2 362	Kohustuslik reservkapital
Õiglase väärtuse reserv	-24 011			-24 011	Õiglase väärtuse reserv
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	158 335		1 117	159 452	Eelmiste perioodide jaotamata kasum
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU	405 627	-50 697	1 553	356 483	KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU

Vahearuanne 2023. aasta 3. kvartal

Tuhandetes eurodes

KASUMIARUANNE IFRS 4 järgi	IFRS4 30.09.2022	Muutus	IFRS17 30.09.2022	KASUMIARUANNE IFRS 17 järgi
TULU KINDLUSTUSMAKSETEST, NETONA EDASIKINDLUSTUSEST				
Tulu kindlustusmaksetest, bruto	137 867		137 867	Tulu kindlustustegevusest
Edasikindlustuse osa tulus kindlustusmaksetest	-3 249	192	-3 057	Edasikindlustusmaksete kulu
Kokku	134 619		134 811	Kokku
ESINENUD KAHJUNÕUDED, NETONA EDASIKINDLUSTUSEST				
Esinenud kahjunõuded, bruto	-91 019	1 149	-89 871	Kindlustustegevuse kulud, esinenud kahjunõuded
Edasikindlustuse osa esinenud kahjunõuetes	1 285	-117	1 169	Esinenud kahjunõuded, edasikindlustuse osa
Kokku	-89 734		-88 702	Kokku
KULUD				
Tegevuskulud	-32 457	-175	-32 632	Kindlustustegevuse kulud, tegevuskulud
Kokku	12 428	1 049	13 477	Kindlustustegevuse tulemus
MUU TULU				
Investeeringute tulu	2 391		2 391	Tulem investeerimistegevusest
Edasikindlustuse komisjonitasu ja muud tulud	60		60	Muu tulu
Kokku	2 451		2 451	Kokku
		7 702	7 702	Kindlustuse finantstulud, netona
Maksueelne kasum	14 879		23 630	Maksueelne kasum
Tulumaks	-3 893	-674	-4 567	Tulumaks
Aruandeperioodi puhaskasum	10 986	7 028	19 063	Aruandeperioodi puhaskasum